

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (τέταρτο πενταμελές τμήμα)
της 28ης Φεβρουαρίου 2002 *

Στην υπόθεση T-598/97,

British Shoe Corporation Footwear Supplies Ltd, με έδρα το Leicester (Ηνωμένο Βασίλειο),

Clarks International Ltd, με έδρα το Somerset (Ηνωμένο Βασίλειο),

Deichmann-Schule GmbH & Co Vertriebs KG, με έδρα το Essen (Γερμανία),

Groupe André SA, με έδρα το Παρίσι (Γαλλία),

Reno Versandhandel GmbH, με έδρα το Thaleischweiler-Froschen (Γερμανία),

Leder & Schuh AG, με έδρα το Graz (Αυστρία),

εκπροσωπούμενες από τους A. Bell και M. Powell, solicitors, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

προσφεύγουσες,

* Πρώτα διαδικασία: η αγγλική

υποστηριζόμενες από την

Foreign Trade Association (FTA), εκπροσωπούμενη από τον B. Sheridan, δικηγόρο,
με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

παρεμβαίνουσα,

κατά

Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ενώσεως, εκπροσωπούμενου από τον S. Marquardt,
επικουρούμενο από τους H.-J. Rabe και G. Berrisch, δικηγόρους,

καθού,

υποστηριζομένου από

την **Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων**, εκπροσωπούμενη από τον
V. Kreuzschatz και την S. Meany, επικουρούμενους από τον N. Khan, barrister, με τόπο
επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

και

την **Confédération européenne de l'industrie de la chaussure (CEC)**, εκπροσωπούμενη από τους P. Vlaemminck, J. Holmens και L. Van Den Hende, δικηγόρους, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

παρεμβαίνουσες,

που έχει ως αντικείμενο προσφυγή περί ακυρώσεως του κανονισμού (ΕΚ) 2155/97 του Συμβουλίου, της 29ης Οκτωβρίου 1997, για την επιβολή οριστικού δασμού αντιντάμπινγκ στις εισαγωγές ορισμένων υποδημάτων που έχουν το πάνω μέρος από υφαντικές ύλες, καταγωγής Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας και Ινδονησίας, και την οριστική είσπραξη του επιβληθέντος προσωρινού δασμού (ΕΕ L 298, σ. 1),

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
(τέταρτο πενταμελές τμήμα),

συγκείμενο από τους P. Mengozzi, Πρόεδρο, R. García-Valdecasas, V. Tiili, R. M. Moura Ramos και J. D. Cooke, δικαστές,

γραμματέας: J. Palacio González, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της προφορικής διαδικασίας της 7ης Μαρτίου 2001,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Ιστορικό της διαφοράς

- 1 Στις 22 Φεβρουαρίου 1995, η Επιτροπή δημοσίευσε ανακοίνωση κινήσεως διαδικασίας αντιντάμπινγκ όσον αφορά τις εισαγωγές ορισμένων υποδημάτων καταγωγής Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας και Ινδονησίας (ΕΕ C 45, σ. 2).
- 2 Στην ανακοίνωση αυτή αναφερόταν ότι οι ενδιαφερόμενοι οφείλουν να παρέμβουν εγγράφως και να προσκομίσουν στην Επιτροπή κάθε χρήσιμη πληροφορία.
- 3 Οι προσφεύγουσες, που είναι εισαγωγείς και διανομείς υποδημάτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση, αποφάσισαν να εκδηλώσουν ενδιαφέρον μέσω ενός ομίλου ad hoc, με την επωνυμία «European Shoe Retail Organisation».
- 4 Κατά τη διάρκεια της διαδικασίας διαβίβασαν — κυρίως μέσω του προαναφερθέντος ομίλου — γραπτές παρατηρήσεις σχετικά με την ερμηνεία των όρων «ζημία», «συμφέρον της Κοινότητας», και «ανάλογη χώρα» προς τη Λαϊκή

Δημοκρατία της Κίνας και συμπλήρωσαν τα απευθυνόμενα στους εισαγωγείς ερωτηματολόγια. Ανέπτυξαν εξάλλου τις απόψεις τους στις υπηρεσίες της Επιτροπής.

- 5 Η έρευνα κατέληξε στην έκδοση του κανονισμού (ΕΚ) 165/97 της Επιτροπής, της 28ης Ιανουαρίου 1997, για την επιβολή προσωρινού δασμού αντιντάμπινγκ στις εισαγωγές ορισμένων υποδημάτων που έχουν το πάνω μέρος από υφαντικές ύλες, καταγωγής Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας και Ινδονησίας (ΕΕ L 29, σ. 3, στο εξής: προσωρινός κανονισμός), ύψους 94,1 και 36,5 % αντιστοίχως.
- 6 Στις 27 Μαρτίου 1997, οι προσφεύγουσες άσκησαν ενώπιον του Πρωτοδικείου προσφυγή περί ακυρώσεως του προσωρινού κανονισμού (υπόθεση T-73/97).
- 7 Στις 30 Ιουνίου 1997 η Επιτροπή προέβαλε ένσταση απαραδέκτου κατά της προαναφερθείσας στην προηγούμενη σκέψη προσφυγής.
- 8 Στις 29 Οκτωβρίου 1997, το Συμβούλιο εξέδωσε τον κανονισμό (ΕΚ) 2155/97, για την επιβολή οριστικού δασμού αντιντάμπινγκ στις εισαγωγές ορισμένων υποδημάτων που έχουν το πάνω μέρος από υφαντικές ύλες καταγωγής Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας και Ινδονησίας και την οριστική είσπραξη του επιβληθέντος προσωρινού δασμού (ΕΕ L 298, σ. 1, στο εξής: κανονισμός 2155/97 ή οριστικός κανονισμός).
- 9 Στις 13 Νοεμβρίου 1997, η Επιτροπή υπέβαλε παρεμπίπτουσα αίτηση στην υπόθεση T-73/97, βάσει του άρθρου 114 του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, υποστηρίζοντας ότι μετά την έκδοση του κανονισμού 2155/97 η προσφυγή έχασε το αντικείμενό της.

- 10 Με διάταξη της 30ής Ιουνίου 1998, T-73/97, BSC Footwear Supplies κ.λπ. κατά Επιτροπής (Συλλογή 1998, σ. II-2619), το Πρωτοδικείο αποφάσισε την κατάργηση της δίκης επί της προσφυγής T-73/97 δεδομένου ότι η έκδοση του κανονισμού 2155/97 απέκλεισε προφανώς οποιοδήποτε συμφέρον των προσφευγουσών προς συνέχιση της διαδικασίας.

Διαδικασία

- 11 Με δικόγραφο που κατέθεσαν στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 19 Δεκεμβρίου 1997 οι προσφεύγουσες άσκησαν την υπό κρίση προσφυγή.
- 12 Στις 30 Μαρτίου 1998 και με χωριστό δικόγραφο, το Συμβούλιο προέβαλε ένσταση απαραδέκτου βάσει του άρθρου 114, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, επί της οποίας οι προσφεύγουσες διατύπωσαν, στις 25 Μαΐου 1998, τις παρατηρήσεις τους.
- 13 Η Επιτροπή, στις 7 Απριλίου 1998, και η Confédération européenne de l'industrie de la chaussure (CEC), στις 13 Μαΐου 1998, υπέβαλαν αίτηση παρεμβάσεως προς στήριξη των αιτημάτων του Συμβουλίου. Στις 20 Απριλίου 1998, η Foreign Trade Association (FTA) υπέβαλε και αυτή αίτηση παρεμβάσεως προς στήριξη των αιτημάτων των προσφευγουσών.
- 14 Οι κύριοι διάδικοι δεν αντιτάχθηκαν στην παρέμβαση της CEC και της FTA αλλά ζήτησαν εμπιστευτικό χειρισμό ορισμένων στοιχείων της δικογραφίας, έναντι αυτών των παρεμβαινουσών.

- 15 Με διάταξη της 9ης Ιουλίου 1999, το Πρωτοδικείο αποφάσισε να εξετάσει την προβληθείσα ένσταση απαραδέκτου μαζί με την ουσία της υποθέσεως.
- 16 Στις 26 Ιουλίου 1999, το Πρωτοδικείο κάλεσε τους διαδίκους να απαντήσουν, με τα υπομνήματά τους, σε ορισμένες ερωτήσεις.
- 17 Με διάταξη της 27ης Σεπτεμβρίου 1999, επετράπη στην Επιτροπή και στη CEC να παρέμβουν προς στήριξη των αιτημάτων του Συμβουλίου και στην FTA να παρέμβει προς στήριξη των αιτημάτων των προσφευγουσών. Με την ίδια διάταξη, το Πρωτοδικείο δέχθηκε το αίτημα εμπιστευτικού χειρισμού, έναντι της FTA και της CEC, ορισμένων στοιχείων από το παράρτημα 1 του δικογράφου της ενστάσεως απαραδέκτου που πρόβαλε το Συμβούλιο.
- 18 Στις 13 Οκτωβρίου 1999, η καθής κατέθεσε το παράρτημα 1 του εν λόγου δικογράφου σε μη εμπιστευτική μορφή.
- 19 Η FTA και η CEC κατέθεσαν υπόμνημα παρεμβάσεως στις 25 και στις 26 Νοεμβρίου 1999, αντιστοίχως, επί των οποίων οι κύριοι διάδικοι διατύπωσαν τις παρατηρήσεις τους.
- 20 Οι προσφεύγουσες παραιτήθηκαν από την κατάθεση υπομνήματος απαντήσεως και η Επιτροπή από την κατάθεση υπομνήματος παρεμβάσεως και η έγγραφη διαδικασία περατώθηκε στις 27 Ιανουαρίου 2000.
- 21 Οι διάδικοι αγόρευσαν και απάντησαν σε ερωτήσεις του Πρωτοδικείου κατά τη συνεδρίαση της 7ης Μαρτίου 2001.

Αιτήματα των διαδίκων

22 Οι προσφεύγουσες ζητούν από το Πρωτοδικείο:

- να κρίνει την προσφυγή παραδεκτή·
- να ακυρώσει τον προσβαλλόμενο κανονισμό στο σύνολό του·
- να διατάξει κάθε άλλο δίκαιο μέτρο·
- να καταδικάσει το Συμβούλιο στα δικαστικά έξοδα.

23 Το Συμβούλιο ζητεί από το Πρωτοδικείο:

- να απορρίψει την προσφυγή ως απαράδεκτη και, επικουρικώς, ως αβάσιμη·
- να καταδικάσει τις προσφεύγουσες στα δικαστικά έξοδα·
- να καταδικάσει τη FTA στα έξοδα της παρεμβάσεώς της.

24 Η FTA ζητεί από το Πρωτοδικείο:

- να κρίνει την προσφυγή παραδεκτή·
- να ακυρώσει τον προσβαλλόμενο κανονισμό·
- να καταδικάσει το Συμβούλιο στα δικαστικά έξοδα.

25 Η CEC ζητεί από το Πρωτοδικείο:

- να κρίνει την προσφυγή απαράδεκτη και, επικουρικώς, να την απορρίψει ως αβάσιμη·
- να καταδικάσει τις προσφεύγουσες στα δικαστικά έξοδα της παρεμβάσεώς της.

Επί του παραδεκτού

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 26 Οι προσφεύγουσες αντλούν τα κύρια επιχειρήματά τους από, κατά την άποψή τους, εξέλιξη της νομολογίας όσον αφορά το παραδεκτό προσφυγών που ασκούνται από ιδιώτες κατά κανονισμών αντιντάμπινγκ, βάσει του άρθρου 173 της Συνθήκης ΕΚ (νυν, κατόπιν τροποποίησης, άρθρου 230 ΕΚ), εξέλιξη που σηματοδοτήθηκε με την απόφαση του Δικαστηρίου της 16ης Μαΐου 1991, C-358/89, *Extramet Industrie κατά Συμβουλίου* (Συλλογή 1991, σ. I-2501, στο εξής: απόφαση *Extramet*).
- 27 Συγκεκριμένα, υποστηρίζουν ότι ναι μεν σε ορισμένες από τις παλαιότερες υποθέσεις αντιντάμπινγκ, όπως αυτές επί των οποίων εκδόθηκαν οι αποφάσεις του Δικαστηρίου της 6ης Οκτωβρίου 1982, C-307/81, *Alusuisse κατά Συμβουλίου και Επιτροπής* (Συλλογή 1982, σ. 3463), και της 21ης Φεβρουαρίου 1984, 239/82 και 275/82, *Allied Corporation κ.λπ. κατά Επιτροπής* (Συλλογή 1982, σ. 1005), το Δικαστήριο έκρινε ότι οι ιδιώτες οφείλουν να αποδείξουν ότι ο επίδικος κανονισμός αντιντάμπινγκ συνιστά στην πραγματικότητα «απόφαση» για να μπορούν να τον προσβάλλουν βάσει του άρθρου 173 της Συνθήκης, πλην όμως με την απόφαση *Extramet* απλώς εξέτασε αν το επίδικο μέτρο αφορούσε άμεσα και ατομικά τον προσφεύγοντα. Κατά τις προσφεύγουσες, το αποφασιστικό στοιχείο, υπό το φως της αποφάσεως αυτής, δεν έγκειται στη φύση του προσβαλλομένου μέτρου, αλλά στο αποτέλεσμα που συνεπάγεται αυτό για ορισμένες κατηγορίες επιχειρηματιών, λαμβανομένων υπόψη των περιστάσεων που τους χαρακτηρίζουν.
- 28 Συνεπώς, υποστηρίζουν οι προσφεύγουσες, καίτοι η προσβαλλόμενη πράξη έχει κανονιστικό χαρακτήρα, αρκεί να αποδείξουν ότι αυτή τους αφορά άμεσα και ατομικά για να θεμελιώσουν ενεργητική νομμοποίηση.

- 29 Όσον αφορά την προϋπόθεση ότι η πράξη τις αφορά άμεσα, οι προσφεύγουσες παρατηρούν ότι ο προσβαλλόμενος κανονισμός είναι η «άμεση αιτία» της υποχρεώσεώς τους να καταβάλουν δασμό αντιντάμπινγκ οσάκις εισάγουν ορισμένες κατηγορίες υποδημάτων με το επάνω μέρος από υφαντικές ύλες, από την Κίνα ή την Ινδονησία.
- 30 Σχετικά με την προϋπόθεση ότι η πράξη πρέπει να τις αφορά άμεσα, υποστηρίζουν ότι, σύμφωνα με την απόφαση του Δικαστηρίου στην υπόθεση Extramet, η προϋπόθεση αυτή συντρέχει όταν αποδεικνύεται ότι υπάρχει στη συγκεκριμένη περίπτωση ένα σύνολο στοιχείων ικανών να χαρακτηρίσουν τις προσφεύγουσες σε σχέση με κάθε άλλο επιχειρηματία.
- 31 Συναφώς, οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν, πρώτον, ότι συμμετείχαν ενεργά στη διοικητική διαδικασία που κατέληξε στην έκδοση του προσβαλλομένου κανονισμού, και έκαναν πλήρη χρήση των δικονομικών εγγυήσεων που τους παρέχει η σχετική ρύθμιση. Κατά τις προσφεύγουσες, υπάρχει στη νομολογία, τόσο περί του δικαίου του ανταγωνισμού όσο και περί του δασμού αντιντάμπινγκ, μια αρχή κατά την οποία η συμμετοχή σε διοικητική διαδικασία που καταλήγει σε οιοδήποτε νομικό καθορισμό των δικαιωμάτων ενός ατόμου μπορεί να δημιουργήσει τεκμήριο του δικαιώματος του ιδιώτη να αμφισβητήσει τον καθορισμό αυτό. Συναφώς, οι προσφεύγουσες επικαλούνται κυρίως, όσον αφορά τον δασμό αντιντάμπινγκ, τις αποφάσεις του Δικαστηρίου της 20ής Μαρτίου 1985, 264/82, Timex κατά Συμβουλίου και Επιτροπής (Συλλογή 1985, σ. 849), και του Πρωτοδικείου της 11ης Ιουλίου 1996, T-161/94, Sinochem Heilongjiang κατά Συμβουλίου (Συλλογή 1996, σ. II-695). Οι προσφεύγουσες υπογραμμίζουν ότι ο κανονισμός (ΕΚ) 3283/94 του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 1994, για την άμυνα κατά των εισαγωγών που αποτελούν αντικείμενο ντάμπινγκ εκ μέρους χωρών μη μελών της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (ΕΕ L 349, σ. 1), στον οποίο στηρίζεται η προαναφερθείσα διαδικασία, περιλαμβάνει πολυάριθμες δικονομικές εγγυήσεις για τους εισαγωγείς που δηλώνουν ενδιαφέρον, μετέχοντας στη διαδικασία αντιντάμπινγκ, εγγυήσεις των οποίων έκανε πλήρη χρήση.
- 32 Δεύτερον, οι προσφεύγουσες παρατηρούν ότι η Επιτροπή έλαβε και εκτίμησε τα στοιχεία που προσκόμισαν οι προσφεύγουσες και τα οποία πιθανότατα επηρέασαν τον προσωρινό καθορισμό των δασμών.

- 33 Τρίτον, οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι η επιβολή των επιδίκων δασμών αντιντάμπινγκ είχε σημαντικές δυσμενείς συνέπειες για τις οικονομικές τους δραστηριότητες. Ειδικότερα, παρατηρούν ότι είναι όλες εισαγωγείς και έμποροι υποδημάτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση και ότι, κατά την περίοδο που καλύπτει η έρευνα, εισήγαγαν από την Λαϊκή Δημοκρατία της Κίνας και από την Ινδονησία συνολικά άνω των 12 εκατομμυρίων ζεύγη υποδημάτων με το άνω μέρος από υφαντικές ύλες. Επιπλέον, υπογραμμίζουν ότι αντιμετώπισαν σημαντικές δυσχέρειες να προμηθευτούν εντός της Κοινότητας τα εμπορεύματα στα οποία αναφέρεται ο προσβαλλόμενος κανονισμός και ιδίως υποδήματα με βουλκανισμένο πέλμα, τα οποία δεν παράγονται σχεδόν καθόλου στην Κοινότητα. Κατά τη συνεδρίαση, οι προσφεύγουσες υποστήριξαν ότι, λόγω της θεσπίσεως των επιδίκων μέτρων, ορισμένες από αυτές αναγκάστηκαν να μειώσουν το προσωπικό τους και να πωλούν ένα λιγότερο ευρύ φάσμα υποδημάτων.
- 34 Τέταρτον, οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι δύο από αυτές μνημονεύονται ονομαστικά στον προσβαλλόμενο κανονισμό.
- 35 Η FTA καλεί το Πρωτοδικείο να εξετάσει την εξέλιξη του κοινοτικού δικαίου μετά την απόφαση Extramet, που αναγνωρίζει τη σημασία και τον ενδεχομένως καθοριστικό ρόλο που μπορούν να διαδραματίσουν οι ανεξάρτητοι εισαγωγείς στην κατάληξη μιας διαδικασίας αντιντάμπινγκ. Η εξέλιξη αυτή υπαγορεύθηκε από την τροποποίηση της κοινοτικής ρύθμισης αντιντάμπινγκ το 1996, μετά τον Γύρο της Ουρουγουάης. Μετά την τροποποίηση αυτή, η τελική έκβαση των διαδικασιών αντιντάμπινγκ δεν εξαρτώνταν πλέον αποκλειστικά από τα στοιχεία που προσκόμιζαν οι καταγγέλλοντες κοινοτικοί παραγωγοί και οι αλλοδαποί παραγωγοί/εξαγωγείς, σχετικά με τη ζημία και το περιθώριο ντάμπινγκ. Συγκεκριμένα, τα κοινοτικά όργανα υποχρεούνται πλέον να εξετάζουν επίσης και την οικονομική επίπτωση ενδεχομένων μέτρων αντιντάμπινγκ επί των άλλων ενδιαφερομένων επιχειρηματιών, περιλαμβανομένων και των ανεξαρτήτων εισαγωγέων, όπως προβλέπει το άρθρο 21 του κανονισμού 3283/94. Επιπλέον, οι εισαγωγείς των οποίων τα συμφέροντα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη δυνάμει του εν λόγω άρθρου 21 δεν είναι μόνο αυτοί που πληρούν τα κριτήρια της αποφάσεως Extramet αλλά και το σύνολο των εισαγωγέων που θεώρησαν τη διαδικασία αρκούντως σημαντική ώστε να συμβάλουν ενεργά στην έρευνα. Κατά συνέπεια, η FTA υποστηρίζει ότι, στις περιπτώσεις που, όπως εν προκειμένω, οι ανεξάρτητοι εισαγωγείς αναμίχθηκαν

ενεργά στη διαδικασία και η περίπτωση τους ελήφθη υπόψη για την ανάλυση του κοινοτικού συμφέροντος, η εξέλιξη του δικαίου αντιντάμπινγκ υπαγορεύει να μην αποκλείονται από τις κατηγορίες ιδιωτών που μπορούν να ασκήσουν προσφυγή κατά κανονισμού αντιντάμπινγκ.

- 36 Το Συμβούλιο υποστηρίζει ότι, με την απόφαση Extramet, το Δικαστήριο δεν διατύπωσε νέο κριτήριο όσον αφορά τη νομοποίηση για την άσκηση προσφυγής κατά μέτρων αντιντάμπινγκ. Συγκεκριμένα, ήδη με την παλαιότερη νομολογία του, το Δικαστήριο, παρά την αναφορά στη διάκριση μεταξύ «αποφάσεως» και «κανονισμού», εξέταζε κατά τα ουσιαστά αν ο επίδικος κανονισμός αφορούσε άμεσα και ατομικά τους προσφεύγοντες. Η προγενέστερη, δηλαδή, της αποφάσεως Extramet νομολογία εξακολουθεί να έχει εφαρμογή. Το Συμβούλιο δεν αμφισβητεί ότι ο προσβαλλόμενος κανονισμός αφορά άμεσα τις προσφεύγουσες, πλην όμως φρονεί ότι δεν τις αφορά ατομικά.
- 37 Κατά το Συμβούλιο, τα νομολογιακά κριτήρια του παραδεκτού των προσφυγών που ασκούνται από ιδιώτες κατά κανονισμών αντιντάμπινγκ συνοψίζονται ως εξής:
- ο προσβαλλόμενος κανονισμός αφορά, κατ' αρχήν, ατομικά τους εξαγωγείς-παραγωγούς αν αυτοί έχουν κατηγορηθεί για πρακτική ντάμπινγκ, αν ο εν λόγω κανονισμός τους προσδιορίζει ή αν τους αφορούν οι προκαταρκτικές έρευνες·
 - το επίδικο μέτρο αφορά τις ενώσεις παραγωγών κατ' αρχήν ατομικά, αν τα συμπεράσματα σχετικά με το ντάμπινγκ ή με το ύψος του δασμού στηρίχθηκαν στις τιμές μεταπωλήσεως που εφαρμόζουν αυτές·

- οι εισαγωγείς που δεν είναι και παραγωγοί αντιμετωπίζονται όπως οι συνδεδεμένοι ή μη συνδεδεμένοι εισαγωγείς, αναλόγως του αν το περιθώριο ντάμπινγκ καθορίστηκε ή δεν καθορίστηκε με γνώμονα τις τιμές που εφαρμόζουν·
- το συγκεκριμένο μέτρο αφορά κατ' αρχήν ατομικά την καταγγέλλουσα κοινοτική βιομηχανία διότι αυτή απολαύει ορισμένων ειδικών δικαιωμάτων δυνάμει της εφαρμοστέας ρυθμίσεως·
- το συγκεκριμένο μέτρο δεν αφορά ατομικά τους μεμονωμένους κοινοτικούς παραγωγούς που ανήκουν στην καταγγέλλουσα κοινοτική βιομηχανία, παρά μόνον αν αυτοί μπορούν να αποδείξουν την ύπαρξη ορισμένων ιδιοτήτων που προσιδιάζουν σ' αυτούς ή μιας πραγματικής καταστάσεως που τους διακρίνει από όλους τους άλλους κοινοτικούς παραγωγούς·
- το συγκεκριμένο μέτρο δεν αφορά κατ' αρχήν ατομικά τους ανεξάρτητους παραγωγούς, πλην όμως ενδέχεται να τους αφορά αν αυτοί μπορούν να επικαλεστούν ιδιότητες που προσιδιάζουν σ' αυτούς ή κάποια πραγματική κατάσταση που τους διακρίνει από όλους τους άλλους ανεξάρτητους εισαγωγείς.

³⁸ Όσον αφορά τη συμμετοχή των προσφευγουσών στη διοικητική διαδικασία, το Συμβούλιο υποστηρίζει ότι, καίτοι πρόκειται για αναγκαία προϋπόθεση που πρέπει να πληροί κάθε διάδικος που ισχυρίζεται ότι έχει ενεργητική νομιμοποίηση, αυτή δεν αρκεί άνευ ετέρου. Το συμπέρασμα αυτό επιρρωννύεται, κατά το Συμβούλιο, από πάγια νομολογία σχετικά με το παραδεκτό των προσφυγών που ασκούνται από ανεξάρτητους εισαγωγείς κατά κανονισμών αντιντάμπινγκ (προαναφερθείσα απόφαση *Allied Corporation κ.λπ. κατά Επιτροπής*, σκέψη 15, διατάξεις του Δικαστηρίου της 8ης Ιουλίου 1987, 279/86, *Simes κατά Επιτροπής*, Συλλογή 1987, σ. 3109, σκέψεις 18 και 19, και 301/86, *Frimodt Pedersen κατά Επιτροπής*, Συλλογή 1987, σ. 3123, σκέψεις 18 και 19, και της 11ης Νοεμβρίου 1987, 205/87, *Nuova Ceam κατά Επιτροπής*, Συλλογή 1987, σ. 4427, σκέψη 15).

- 39 Επιπλέον το Συμβούλιο υποστηρίζει ότι η κατάσταση των προσφευγουσών διαφέρει από την κατάσταση της προσφεύγουσας στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η προαναφερθείσα απόφαση Timex κατά Συμβουλίου και Επιτροπής. Συγκεκριμένα, στην υπό κρίση υπόθεση, το περιθώριο ντάμπινγκ δεν υπολογίστηκε βάσει των πράξεων που μνημονεύουν οι προσφεύγουσες ενώ τα επιχειρήματα που ανέπτυξαν απορρίφθηκαν από την Επιτροπή.
- 40 Εξάλλου, το Συμβούλιο επισημαίνει ότι οι προσφεύγουσες δεν απέδειξαν ότι ο προσβαλλόμενος κανονισμός τις θίγει κατά τέτοιο τρόπο ώστε τις εξαιτεί σε σχέση με κάθε άλλο επιχειρηματία. Ακόμη και αν υποτεθεί ότι η επίπτωση του προσβαλλόμενου κανονισμού πρέπει να εκτιμηθεί σε σχέση με τη συλλογική κατάσταση των προσφευγουσών και όχι σε σχέση με την κατάσταση καθεμιάς χωριστά, το Συμβούλιο φρονεί ότι το μερίδιο αγοράς που κατέχουν συλλογικά οι προσφεύγουσες φθάνει μόλις το 9,4 %. Υπό τις συνθήκες αυτές, οι προσφεύγουσες απλώς απέδειξαν ότι ο κανονισμός τις έθιξε υπό την αντικειμενική ιδιότητά τους των εισαγωγών υποδημάτων με το επάνω μέρος από υφαντικές ύλες.
- 41 Τέλος, το Συμβούλιο παρατηρεί ότι η εξατομίκευση ενός εισαγωγέα με έναν κανονισμό αντιντάμπινγκ δεν αρκεί για να θεμελιώσει την ενεργητική του νομιμοποίηση παρά μόνον αν τον αφορούν άμεσα οι διαπιστώσεις σχετικά με την ύπαρξη πρακτικής ντάμπινγκ, λόγω του ότι οι τιμές εξαγωγής καθορίστηκαν αναλόγως της τιμής μεταπωλήσεως που εφαρμόζει. Δεδομένου ότι αυτό δεν συνέβη εν προκειμένω, το Συμβούλιο φρονεί ότι η εξατομίκευση με τον προσβαλλόμενο κανονισμό ορισμένων προσφευγουσών δεν δικαιολογεί ενεργητική νομιμοποίηση καμιάς εξ αυτών.
- 42 Η CEC υποστηρίζει την άποψη του Συμβουλίου, συμμεριζόμενη, ιδίως, την ανάλυση της κοινοτικής νομολογίας περί παραδεκτού στις υποθέσεις αντιντάμπινγκ που ανέπτυξε το Συμβούλιο.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 43 Για να κριθεί αν είναι βάσιμη η ένσταση απαραδέκτου που προέβαλε το Συμβούλιο, πρέπει να υπομνηστεί ότι, μολονότι είναι αληθές ότι, ενόψει των κριτηρίων του άρθρου 173, τέταρτο εδάφιο, της Συνθήκης, οι κανονισμοί για την επιβολή δασμών αντιντάμπινγκ έχουν πράγματι, από τη φύση και το περιεχόμενό τους, γενικό χαρακτήρα, καθόσον ισχύουν για τους οικείους επιχειρηματίες στο σύνολό τους, δεν αποκλείεται, παρά ταύτα, να αφορούν ενδεχομένως οι διατάξεις τους, ατομικώς, ορισμένους επιχειρηματίες (αποφάσεις του Δικαστηρίου Allied Corporation κ.λπ. κατά Επιτροπής, προαναφερθείσα, σκέψη 11, και της 7ης Ιουλίου 1994, C-75/92, Gao Yao κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1994, σ. I-3141, σκέψη 26, και η εκεί παρατιθέμενη νομολογία· αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 20ής Ιουνίου 2000, T-597/97, Euromin κατά Συμβουλίου, Συλλογή 2000, σ. II-2419, σκέψη 43, και της 26ης Σεπτεμβρίου 2000, T-74/97 και T-75/97, Büchel κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, Συλλογή 2000, σ. II-3067, σκέψη 49).
- 44 Ειδικότερα, οι πράξεις περί επιβολής δασμών αντιντάμπινγκ μπορούν, χωρίς να παύσουν να είναι κανονιστικές πράξεις, να αφορούν ατομικά τους επιχειρηματίες που αποδεικνύουν την ύπαρξη ορισμένων ιδιαιτέρων χαρακτηριστικών τα οποία τους εξατομικεύουν σε σχέση με οποιονδήποτε άλλο επιχειρηματία (αποφάσεις του Δικαστηρίου 15ης Ιουλίου 1963, 25/62, Plaumann κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1954-1964, σ. 937, και Extramet, σκέψη 13· Euromin κατά Συμβουλίου, προαναφερθείσα, σκέψη 44).
- 45 Ο κοινοτικός δικαστής έκρινε, δηλαδή, ότι ορισμένες διατάξεις κανονισμών περί επιβολής δασμών αντιντάμπινγκ είναι δυνατό να αφορούν άμεσα και ατομικά τους παραγωγούς και τους εξαγωγείς του επίμαχου προϊόντος στους οποίους καταλογίζονται οι πρακτικές ντάμπινγκ βάσει στοιχείων της εμπορικής τους δραστηριότητας. Αυτό συμβαίνει κατά κανόνα με τις επιχειρήσεις παραγωγής και εξαγωγής που μπορούν να αποδείξουν ότι μνημονεύονται ειδικώς στις πράξεις της Επιτροπής και του Συμβουλίου ή ότι οι προπαρασκευαστικές έρευνες τις αφορούν (διάταξη Sermes κατά Επιτροπής, προαναφερθείσα, σκέψη 15· αποφάσεις του Δικαστηρίου της 14ης Μαρτίου 1990, C-133/87 και C-150/87, Nashua Corporation κ.λπ. κατά Επι-

τροπής και Συμβουλίου, Συλλογή 1990, σ. I-719, σκέψη 14, και C-156/87, Gestetner Holdings κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, Συλλογή 1990, σ. I-781, σκέψη 17, και απόφαση Euromin κατά Συμβουλίου, προαναφερθείσα, σκέψη 45).

- 46 Ομοίως, ορισμένες διατάξεις κανονισμών περί επιβολής δασμών αντιντάμπινγκ αφορούν ατομικά εκείνους τους εισαγωγείς των οποίων οι τιμές μεταπωλήσεως ελήφθησαν υπόψη για την κατασκευή των τιμών εξαγωγής (προαναφερθείσες αποφάσεις Nashua Corporation κ.λπ. κατά Επιτροπής και Συμβουλίου, σκέψη 15, και Gestetner Holdings κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, σκέψη 18).
- 47 Το Δικαστήριο έχει κρίνει επίσης ότι εισαγωγείς συνδεδεμένοι με εξαγωγείς τρίτων χωρών, στα προϊόντα των οποίων επιβάλλονται δασμοί αντιντάμπινγκ, μπορούν να προσβάλλουν τους κανονισμούς περί επιβολής των δασμών αυτών ιδίως στην περίπτωση που η τιμή εξαγωγής έχει υπολογιστεί βάσει των δικών τους τιμών πώλησεως στην κοινοτική αγορά (απόφαση του Δικαστηρίου της 5ης Οκτωβρίου 1988, 277/85 και 300/85, Canon κ.λπ. κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1988, σ. 5731, σκέψη 8).
- 48 Τέλος, το Δικαστήριο έκρινε επίσης παραδεκτή την προσφυγή κατά τέτοιου κανονισμού που είχε ασκήσει ανεξάρτητος επιχειρηματίας υπό εξαιρετικές περιστάσεις και, ιδίως, διότι ο κανονισμός έθιγε σε μεγάλο βαθμό τις οικονομικές του δραστηριότητες (απόφαση Extramet, σκέψη 17).
- 49 Εν προκειμένω, διαπιστώνεται, πρώτον, ότι οι προσφεύγουσες δεν εμπίπτουν σε καμία από τις τρεις κατηγορίες που περιγράφονται στις σκέψεις 45 έως 47 ανωτέρω, στις οποίες η νομολογία αναγνωρίζει δικαίωμα προσφυγής κατά κανονισμών περί επιβολής δασμού αντιντάμπινγκ. Συγκεκριμένα, αφενός οι προσφεύγουσες, όπως οι ίδιες αναγνωρίζουν, είναι ανεξάρτητοι εισαγωγείς. Αφετέρου, από τον προσβαλλόμενο κανονισμό προκύπτει ότι η ύπαρξη ντάμπινγκ δεν καθορίστηκε ανα-

λόγως των τιμών μεταπωλήσεως που εφαρμόζουν οι προσφεύγουσες, αλλά αναλόγως των πράγματι καταβληθεισών ή καταβλητέων τιμών εξαγωγής.

- 50 Εν συνεχεία, όσον αφορά τη δυνατότητα των προσφευγουσών να επικαλεστούν την απόφαση Extramet, πρέπει να σημειωθεί ότι, με την απόφαση αυτή, το Δικαστήριο αναγνώρισε ότι η προσφεύγουσα είχε αποδείξει την ύπαρξη ενός συνόλου στοιχείων που συνιστούν μια ιδιαίτερη κατάσταση ικανή να τη χαρακτηρίσει, όσον αφορά το εν λόγω μέτρο, σε σχέση με κάθε άλλο επιχειρηματία. Συγκεκριμένα, η προσφεύγουσα είχε αποδείξει, πρώτον, ότι είναι ο σημαντικότερος εισαγωγέας του προϊόντος που αποτελεί το αντικείμενο του μέτρου αντιντάμπινγκ και, ταυτόχρονα, ο τελικός χρήστης του. Δεύτερον, ότι οι οικονομικές της δραστηριότητες εξαρτώνται, σε σημαντικότητα βαθμό, από τις εισαγωγές αυτές και, τρίτον, ότι θίγονται σοβαρώς από τον επίδικο κανονισμό, ενόψει του περιορισμένου αριθμού των παραγωγών του οικείου προϊόντος και του γεγονότος ότι συναντούσε δυσχέρειες, όσον αφορά τον εφοδιασμό της από τον μόνο παραγωγό της Κοινότητας, ο οποίος ήταν, επιπροσθέτως, ο κύριος ανταγωνιστής της ως προς το μεταποιημένο προϊόν (απόφαση Extramet, σκέψη 17).
- 51 Εν προκειμένω, διαπιστώνεται, κατ' αρχάς, ότι οι προσφεύγουσες ακόμη και αν αντιμετωπιστούν συλλογικά, πραγματοποιούν μόνο το 9,5 % περίπου του συνόλου των εισαγωγών του συγκεκριμένου προϊόντος.
- 52 Εξάλλου, οι προσφεύγουσες, καίτοι κλήθηκαν ρητά από το Πρωτοδικείο με γραπτές ερωτήσεις και κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, δεν απέδειξαν ότι προσβαλλόμενος κανονισμός τις έθιξε σε μεγάλο βαθμό. Πράγματι, με εξαίρεση τον όγκο των εισαγωγών του σχετικού προϊόντος που πραγματοποίησαν συλλογικά κατά την περίοδο της έρευνας, οι προσφεύγουσες δεν προσκόμισαν ατομικά ή συλλογικά κανένα αριθμητικό στοιχείο που θα έδινε τη δυνατότητα υπολογισμού του μεγέθους της ζημίας την οποία υπέστησαν οι οικονομικές τους δραστηριότητες λόγω της λήψεως των επιδικών μέτρων.

- 53 Επιπλέον, οι ισχυρισμοί που προέβησαν οι προσφεύγουσες κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, ότι, δηλαδή, λόγω της επιβολής των επιδίκων δασμών αντντάμπινγκ, ορισμένες από αυτές αναγκάστηκαν να μειώσουν το προσωπικό τους και να πωλούν λιγότερο ευρύ φάσμα υποδημάτων δεν στηρίχθηκαν με κανένα αποδεικτικό στοιχείο.
- 54 Τέλος, ο ισχυρισμός των προσφευγουσών ότι για ένα από τα σχετικά προϊόντα, δηλαδή τα υποδήματα με βουλκανισμένο πέλμα, δεν υπάρχει κοινοτική παραγωγή συνοδευθήκε από ατελή τεκμηρίωση όπως επισήμανε η Επιτροπή στην αιτιολογική σκέψη 19 του προσωρινού κανονισμού. Συναφώς, το Συμβούλιο προσκόμισε επιστολές διαφόρων Ισπανών παραγωγών που προσφέρθηκαν να εφοδιάσουν τη μια των προσφευγουσών με υποδήματα αυτού του τύπου.
- 55 Από αυτά προκύπτει ότι οι προσφεύγουσες δεν απέδειξαν ότι ο προσβαλλόμενος κανονισμός τις θίγει κατ' άλλο τρόπο και όχι απλώς υπό την αντικειμενική ιδιότητά τους των εισαγωγών των σχετικών προϊόντων, ακριβώς όπως θίγει και κάθε άλλο επιχειρηματία που βρίσκεται στην ίδια κατάσταση.
- 56 Βεβαίως, η απόφαση Extramet δεν διατύπωσε περιοριστικό κατάλογο των προϋποθέσεων που πρέπει να πληροί ένας ανεξάρτητος εισαγωγέας για να θεωρηθεί ότι ο κανονισμός περι επιβολής δασμών αντντάμπινγκ τον αφορά ατομικά. Δεν αποκλείεται δηλαδή ο κοινοτικός δικαστής να λάβει προς τούτο υπόψη και άλλα στοιχεία.
- 57 Εν προκειμένω, οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν ότι ο προσβαλλόμενος κανονισμός τις αφορά ατομικά λόγω του ότι μετείχαν ενεργά στη διοικητική διαδικασία και παρέσχαν στοιχεία που τα όργανα έλαβαν και στάθμισαν ειδικά στο πλαίσιο της εξέτασης του κοινοτικού συμφέροντος στη λήψη των επιδίκων μέτρων. Για να στηρίξουν την άποψή τους, επικαλούνται ιδίως τις προαναφερθείσες αποφάσεις Timex κατά Συμβουλίου και Επιτροπής και Sinochem Heilongjiang κατά Συμβουλίου.

- 58 Συναφώς, πρέπει να σημειωθεί ότι, με την προπαρατεθείσα απόφαση *Timex* κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, το Δικαστήριο έκρινε ότι, για να κριθεί αν ο επίδικος κανονισμός αφορούσε ατομικά την προσφεύγουσα, έπρεπε να εξεταστούν ιδίως ο ρόλος της στο πλαίσιο της διαδικασίας αντιντάμπινγκ και η θέση της στην αγορά την οποία αφορούσε η προσβαλλόμενη κανονιστική ρύθμιση (σκέψη 12). Σχετικά με το δεύτερο σημείο, το Δικαστήριο διαπίστωσε ότι η προσφεύγουσα ήταν ο κυριότερος κατασκευαστής ρολογιών και ωρολογιακών μηχανισμών στην Κοινότητα και ο μόνος εναπομένων κατασκευαστής του προϊόντος αυτού στο Ηνωμένο Βασίλειο. Το Δικαστήριο πρόσθεσε ότι ο δασμός αντιντάμπινγκ επιβλήθηκε αναλόγως των συνεπειών που είχε για την προσφεύγουσα το διαπιστωθέν ντάμπινγκ, διαπιστώνοντας τελικά ότι ο επίδικος κανονισμός είχε στηριχθεί στην ατομική της κατάσταση (σκέψη 15).
- 59 Όσον αφορά την προπαρατεθείσα απόφαση *Sinochem Heilongjiang* κατά Συμβουλίου, πρέπει να σημειωθεί ότι η προσφεύγουσα, στην υπόθεση εκείνη, ήταν ο εξαγωγέας του επίδικου προϊόντος, ότι είχε μετάσχει ενεργά στην προπαρασκευαστική έρευνα, ότι όλες οι πληροφορίες και τα επιχειρήματά της ελήφθησαν και εκτιμήθηκαν από την Επιτροπή (σκέψη 47) και ότι, επιπλέον, ήταν η μόνη κινεζική επιχείρηση που μετέσχε στην έρευνα (σκέψη 48).
- 60 Υπό τις συνθήκες αυτές, οι προσφεύγουσες δεν μπορούν να υποστηρίξουν ότι, με τις προπαρατεθείσες αποφάσεις *Timex* κατά Συμβουλίου και Επιτροπής και *Sinochem Heilongjiang* κατά Συμβουλίου, ο κοινοτικός δικαστής αναγνώρισε το δικαίωμα των εν λόγω επιχειρήσεων να ασκήσουν προσφυγή ακυρώσεως κατά του κανονισμού περί επιβολής των επιδικών δασμών αντιντάμπινγκ, αποκλειστικά με γνώμονα τη συμμετοχή τους στη διοικητική διαδικασία που κατέληξε στη λήψη αυτών των μέτρων.
- 61 Καίτοι η συμμετοχή μιας επιχειρήσεως σε διαδικασία αντιντάμπινγκ μπορεί να ληφθεί υπόψη, μεταξύ άλλων στοιχείων, για να κριθεί αν ο κανονισμός περί επιβολής αντιντάμπινγκ που εκδίδεται με την περάτωση αυτής της διαδικασίας αφορά ατομικά την επιχείρηση αυτή, ελλείψει άλλων στοιχείων που συνιστούν ιδιαίτερη κατάσταση ικανή να την εξατομικεύσει, όσον αφορά τα επίδικα μέτρα, σε σχέση με κάθε άλλο επιχειρηματία, η συμμετοχή αυτή καθαυτή δεν είναι ικανή να θεμελιώσει

υπέρ της επιχειρήσεως δικαίωμα ασκήσεως άμεσης προσφυγής κατά του εν λόγω κανονισμού.

- 62 Δεδομένου ότι οι προσφεύγουσες δεν απέδειξαν την ύπαρξη άλλων στοιχείων ικανών να τις εξατομικεύσουν όσον αφορά τον προσβαλλόμενο κανονισμό, σε σχέση με κάθε άλλο επιχειρηματία, δεν μπορούν να στηρίξουν δικαίωμα ασκήσεως προσφυγής κατά του κανονισμού αυτού μόνο στο στοιχείο ότι μετείχαν ενεργά στη διοικητική διαδικασία η οποία κατέληξε στην έκδοσή του. Συναφώς, το γεγονός και μόνον ότι ορισμένες από τις προσφεύγουσες επιχειρήσεις προσδιορίστηκαν ονομαστικά με τον προσβαλλόμενο κανονισμό δεν μπορεί να στηρίξει διαφορετική εκτίμηση.
- 63 Από το σύνολο των προεκτεθέντων προκύπτει ότι ο προσβαλλόμενος κανονισμός δεν αφορά ατομικά τις προσφεύγουσες, κατά την έννοια του άρθρου 173, τέταρτο εδάφιο, της Συνθήκης.
- 64 Συνεπώς, η προσφυγή πρέπει να κριθεί απαράδεκτη.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 65 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Επειδή οι προσφεύγουσες ηττήθηκαν, πρέπει να καταδικαστούν στα δικαστικά τους έξοδα καθώς και, αλληλεγγύως, στα έξοδα του Συμβουλίου, με εξαίρεση τα έξοδα της παρεμβάσεως της FTA, καθώς και στα έξοδα της CEC, σύμφωνα με το αίτημα του Συμβουλίου και της CEC. Η FTA πρέπει να φέρει τα δικά της δικαστικά έξοδα, καθώς και τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκε το Συμβούλιο λόγω της παρεμβάσεώς της, σύμφωνα με το αίτημα του Συμβουλίου. Η Επιτροπή πρέπει να φέρει τα δικά της έξοδα, σύμφωνα με το άρθρο 87, παράγραφος 4, πρώτο εδάφιο, του ίδιου κανονισμού.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (τέταρτο πενταμελές τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) Απορρίπτει την προσφυγή ως απαράδεκτη.
- 2) Καταδικάζει τις προσφεύγουσες στα δικαστικά τους έξοδα καθώς και, αλληλεγγύως, στα έξοδα του Συμβουλίου, με εξαίρεση τα έξοδα της παρεμβάσεως της Foreign Trade Association, καθώς και στα έξοδα της Confédération européenne de l'industrie de la chaussure.
- 3) Η Foreign Trade Association φέρει τα δικά της έξοδα, καθώς και τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκε το Συμβούλιο λόγω της παρεμβάσεώς της.
- 4) Η Επιτροπή φέρει τα δικά της έξοδα.

Mengozzi

García-Valdecasas

Tiili

Moura Ramos

Cooke

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 28 Φεβρουαρίου 2002.

Ο Γραμματέας

Ο Πρόεδρος

H. Jung

P. Mengozzi